

Posudek oponenta k diplomové práci Moniky Bínové na téma – Vražda novorozeného dítěte matkou

Diplomantka si zvolila pro svou práci zajímavé, byť relativně úzké téma a práci rozdělila celkem do pěti základních kapitol, které na sebe logicky navazují. Při zpracování tématu použila diplomantka metodu kompilace a částečně i komparace a již úvodem lze ocenit rozsah literatury, včetně příslušné judikatury. Vzhledem k tomu, že jde o téma, které svým rozsahem není nijak výrazné, mohla diplomantka zařadit i kapitolu, kde by srovnala českou právní úpravu s úpravou v zahraničí. Tato kapitola ovšem v diplomové práci není zařazena, stejně jako zde není kapitola de lege ferenda, byť v některých částech, například v kapitole čtvrté závěrem autorka srovnává naši úpravu s úpravou britskou a byť, pokud jde o úvahy de lege ferenda v průběhu práce několikrát i v jejím závěru uvádí vlastní názory, např. i v kapitole, která se týká historie právní úpravy, dává kritický pohled na naši příliš stručnou úpravu, pokud jde o popis skutkové podstaty trestného činu podle § 142 trestního zákoníku. Zcela konkrétní nové řešení ovšem nenavrhuje.

V části, která se zabývá historií právní úpravy, začíná autorka již raným středověkem a zpracování této kapitoly je možno hodnotit jako zcela dostatečné.

Pokud jde o kapitolu další, ta se týká právní ochrany lidského života a jde o část dostatečně rozsáhlou i podrobnou, ze které jsou zřejmé velmi dobré odborné znalosti diplomantky. Ocenit je možno zajímavý příklad z Texasu, kde je prezentován extrémní názor, od kdy je vlastně chráněn lidský život, stejně jako názorové střety na otázku, od kdy lze hovořit o počátku porodu, kde současně uvádí autorka i příslušné rozhodnutí Nejvyššího soudu z roku 1986. Již v této části také diplomantka uplatňuje vlastní názory, když podrobuje kritice názor profesorky Císařové na toto téma.

Rozhodující částí, která čítá celkem 25 stran, je pak pojednání o skutkové podstatě trestného činu vraždy novorozeného dítěte matkou, kde lze snad vytknout jen používání zkratky typu VNDM (strana 32), která se pak vyskytuje v diplomové práci ještě na několika místech. Sporné pak může být i tvrzení autorky na straně 33 v této kapitole, které se týká toho, že u eventuálního úmyslu chybí volní prvek. Autorka se zabývá např. také fyziologickými procesy jako příčinami rozrušení způsobeného porodem a zaujímá vlastní názor na konkrétní příklad. Ocenit je třeba celou řadu praktických příkladů, které diplomantka v práci uvádí. Další vlastní názor se objevuje v části pod označením 4.2.1.2.3, kde se zabývá otázkou absence přípravy matky na porod a následnou péči o dítě a nesouhlasí s odborným článkem JUDr. Kučery.

Velmi kvalitní je pak rozbor motivace k tomuto trestnému činu a dostatečně odborné znalosti diplomantky se projevují i v rozboru jednotlivých znaků skutkové podstaty. Možná by se autorka mohla zamyslet nad tím, zda „čas“ je i u tohoto trestného činu fakultativním znakem objektivní stránky nebo zda fakticky nejde o znak obligatorní. Stejně tak by autorka mohla při ústní obhajobě se blíže vyjádřit k otázce účastenství (viz bod 4.2.4. práce), kdy dochází k závěru, že ten, kdo navede ženu k usmrcení dítěte, a ta se pak dopustí trestného činu podle § 142 trestního zákoníku, je návodcem k vraždě, tedy návodcem k trestnému činu podle § 140 trestního zákoníku. Bylo by vhodné v tomto případě blíže vysvětlit zásadu akcesority účastenství (viz strana 52 práce).

V závěru této kapitoly opět používá diplomantka již zmíněnou zkratku, ale jinak je třeba „shrnutí“ hodnotit pozitivně, když autorka zde projevuje i částečnou znalost anglické úpravy.

Na dobré úrovni je pak zpracována i další kapitola, která se týká dokazování, a ocenit je možno, stejně jako i v předchozích částech, častou argumentaci judikaturou obecných soudů i rozhodnutími Ústavního soudu. Celkově je tato kapitola velmi pečlivě zpracována, mohla by se vyskytnout snad pouze otázka, zda při dokazování této trestné činnosti není v některých případech potřeba i znalecký posudek z oboru neurologie.

Kvalitně je zpracována i kapitola, která se týká ukládání trestů, byť na straně 63 hned na počátku uvádí, že polehčující a přitěžující okolnosti stanoví trestní řád, namísto trestního zákoníku. K diskuzi by mohla být snad úvaha diplomantky o tom, zda u tohoto trestného činu přichází v úvahu přitěžující okolnost spočívající ve spáchání činu po předchozím rozmyslu. Kladně lze pak hodnotit i uvedené statistiky, stejně jako rozhodnutí Ústavního soudu a také i závěr práce, kde se sice bohužel znovu objevuje zkratka „TČVNDM“, ale jinak se zde fakticky objevuje i úvaha de lege ferenda (strana 76), byť stručná a bez dostatečně konkrétních návrhů.

Celkově lze tedy říci, že z diplomové práce je zřejmé, že autorka čerpala z dostatečného rozsahu literatury, získala potřebné odborné znalosti k této problematice a práce je přehledná a logicky členěná, byť zde chybí kapitola, která by se týkala úvah de lege ferenda. Nedostatkem je pak, jak bylo již řečeno úvodem tohoto posudku, absence srovnání se zahraničím, byť určité stručné odkazy na zahraniční úpravu se v práci také objevují. Diplomová práce je ovšem celkově zpracována pečlivě a je možné ji hodnotit stupněm velmi dobře, samozřejmě v závislosti na úroveň ústní obhajoby.

V Plzni dne 6. května 2015

JUDr. Eduard Wipplinger

